

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY
(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Zdeňka Jeřábka a soudkyň JUDr. Evy Kotrbaté a JUDr. Nataši Loužilové ve věci

žalobkyně:

; [anonymizováno] [příjmení] [příjmení] [jméno] [příjmení] - [anonymizováno],

narozená dne [datum]

bytem [adresa], [PSČ] [obec a číslo]

zastoupená advokátem JUDr. Martinem Čonkou

sídlem Komenského 2276/4, 350 02 Cheb

proti;

žalovanému:

; Mgr. [příjmení] [příjmení], narozený dne [datum]

bytem [adresa]

zastoupený advokátkou Mgr. Radkou Čadovou

sídlem Májová 608/23, 350 02 Cheb

o výživné nerozvedené manželky,

o odvolání žalobkyně i žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 9. 6. 2021, č. j. 8 C 156/2013-445,

takto:

I. Odvolání žalobkyně se odmítá.

Rozsudek soudu prvního stupně se mění takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje Andrea Halíková.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni výživné za období od 26. 3. 2013 do 10. 7. 2016 ve výši 197 500 Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku.
- Do částky 197 500 Kč se žaloba zamítá.
- III. Žalovaný je povinen nahradit České republice – Okresnímu soudu v Chebu ½ nákladů řízení vzniklých v souvislosti s vyplacením znalečného s tím, že o výši těchto nákladů bude rozhodnuto prvoinstančním soudem.
- IV. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů.
- V. Žalovaný je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu v Chebu soudní poplatky za řízení ve výši 1 975 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni výživné za období od 26. 3. 2013 do 10. 7. 2016 ve výši 395 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci rozsudku (výrok I). Žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 900 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II). Žalovanému dále uložil povinnost zaplatit na účet České republiky – Okresního soudu v Chebu náhradu veškerých nákladů řízení placených státem v souvislosti s vypracováním a podáním znaleckého posudku včetně jeho dodatku a v souvislosti s právním zastoupením žalobkyně, přičemž o výši těchto nákladů bude rozhodnuto samostatným usnesením (výrok III). Žalovanému také uložil povinnost zaplatit na účet České republiky – Okresního soudu v Chebu soudní poplatky za řízení ve výši 12 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok IV). V odůvodnění uvedl, že manželství účastníků bylo rozvedeno rozsudkem Soudu prvního stupně první třídy v [anonymizováno], Beninská republika, který byl vynesena dne 10. 6. 2016. Rozvod manželství tímto rozsudkem byl pro území České republiky uznán rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 25. 9. 2017, č. j. 28 Ncu 110/2017-11, který nabyl právní moci dne 2. 10. 2017. Podmínkou uznání ve smyslu § 51 zákona č. 91/2012 Sb., o mezinárodním právu soukromém, je existence právní moci uznávaného rozhodnutí. Nejvyšší soud nepochybně beninský rozsudek považoval za pravomocný. Rozhodnutí beninského soudu obsahuje poučení o možnosti podat odvolání do jednoho měsíce. Měsíční odvolací lhůta plynula ode dne vyhlášení rozsudku, tedy od 10. 6. 2016 do 10. 7. 2016, a rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 11. 7. 2016. Manželství účastníků tedy trvalo od 19. 9. 2007 do 11. 7. 2016. Soud prvního stupně v odůvodnění napadeného rozsudku velmi podrobně rozepsal majetkové poměry žalovaného, vyčíslil jeho průměrnou čistou mzdu ve [právnícká osoba] [anonymizováno] za roky 2013 – 2016 a uvedl i výši nerozděleného zisku v roce 2013 – 2016. Velmi podrobně také popsal, v jakých měsících a jaké výše výdělku dosahovala žalobkyně od podání návrhu, tedy od 26. 3. 2013 do 10. 7. 2016. Dále uvedl, že žalovaný má ve své výlučné péči společného syna účastníků [příjmení], narozeného [datum], jehož výživu zajišťoval do 31. 5. 2016 bez přispění žalobkyně. Následně žalobkyni soudně bylo určeno hradit výživné pro syna ve výši 2 000 Kč měsíčně. Žalovaný měl v rozhodném období roku 2013 až 2016 vyživovací povinnost k svým dvěma dcerám z předchozího manželství, [jméno], narozené [rok] a [jméno], narozené [rok], na které platil výživné dle potvrzení bývalé manželky z roku 2015 ve výši 5 400 Kč měsíčně, dle své účastnické výpovědi v celkové výši minimálně 10 000 Kč měsíčně. Prvoinstanční soud nepovažuje žalobkynin nárok na výživné v žalobou uplatněné výši za rozporný s dobrými mravy, byť si sama žalobkyně svým rozhodnutím způsobila v některých obdobích vyšší náklady na bydlení. Soud prvního stupně uzavřel, že nárok na výživné pro manželku ve výši 10 000 Kč měsíčně je oprávněný. Žalobkyně tak má podle § 91 ZOR (za období do 31. 12. 2013) a dle § 697 a § 913 OZ (za období od 1. 1. 2014) nárok na výživné ve výši 10 000 Kč měsíčně, za celé období od podání žaloby dne 26. 3. 2013 do dne zániku manželství rozvodem dne 11. 7. 2016, tedy za 39,5 měsíce, čemuž odpovídá částka 395 000 Kč.

2. Proti tomuto rozsudku podali odvolání žalobkyně i žalovaný. Žalobkyně namítla, že nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že jí nárok náleží za období jen do 10. 7. 2016, a má za to, že má nárok na výživné až do 2. 10. 2017, tj. do doby, kdy nabyl právní moci rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 9. 2017, č. j. 28 Ncu 110/2017-11, kterým byl Nejvyšším soudem uznán rozsudek z Beninu. V posuzovaném případě tedy manželství trvalo až do 2. 10. 2017. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně buď zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení nebo rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobě bude zcela vyhověno a žalobkyni přiznán nárok na náhradu nákladů řízení.

3. Žalovaný v podaném odvolání uvedl, že nesouhlasí se závěrem soudu prvního stupně, že žalobkyně má nárok na výživné ve výši 10 000 Kč měsíčně za celé období od podání žaloby dne 26. 3. 2013 do dne zániku manželství rozvodem dne 11. 7. 2016, tedy za 39,5 měsíce. Soud prvního stupně nepřihlédl k tomu, že po celou dobu předmětného řízení měl v péči nezletilého syna a zajišťoval veškerou péči o něj výhradně sám bez jakéhokoliv příspěví žalobkyně. Navíc měl vyživovací povinnost ještě k dvěma dcerám z předchozího manželství. Nelze přehlédnout, že žalobkyně výslovně uvedla, že se do ČR vrátila proto, aby mohla žít se synem. Přesto v rozporu s tímto svým tvrzením po návratu do ČR nejela do Chebu, ale do Prahy, a o kontakt se synem se nepokusila ani v průběhu probíhajícího řízení o úpravu péče a výživy k nezletilému [příjmení]. Po celou dobu žalobkyně na nezletilého nijak nepřispívá. Dle názoru žalovaného je nárok žalobkyně vůči němu zjevným zneužitím práva na výživné ve smyslu ust. § 8 obč. zák., který nemůže požívat právní ochrany a ve svém důsledku by tedy bylo v daném případě v rozporu s dobrými mravy, kdyby nároku žalobkyně bylo vyhověno. Ze závěrů znaleckého posudku na ocenění [právníká osoba] [anonymizováno] vyplynulo, že žalovaný nepožíval žádné výhody, které by navyšovaly jeho majetkové poměry. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zcela zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí, případně sám ve věci rozhodl tak, že žalobu v celém rozsahu zamítne a žalovanému přizná náklady řízení.

4. Žalobkyně v písemném vyjádření k odvolání žalovaného uvedla, že nesouhlasí s jeho názorem, že by přiznání výživného bylo v rozporu s dobrými mravy. Rozpor s dobrými mravy lze naopak spatřovat v jednání žalovaného, který opustil žalobkyni za situace, kdy tato nutně potřebovala jeho pomoc, tedy kdy jí zemřely děti, což u ní vyvolalo psychické potíže, se kterými se léčila.

5. Žalovaný v písemném vyjádření k odvolání žalobkyně uvedl, že dle jeho názoru je přiznání výživného v předmětném případě v rozporu s dobrými mravy a to zejména s ohledem na skutečnost, že žalovaný se po celé rozhodné období bez jakéhokoliv příspěví žalobkyně staral o společného syna účastníků, který mu byl nakonec i svěřen do výlučné péče opatrovnickým soudem a hradil sám veškeré jeho potřeby. Soud nepřihlédl ani k tomu, že žalobkyně tvrdila, že se do ČR vrátila proto, aby mohla žít se synem, přitom v rozporu s tímto svým tvrzením se po příjezdu do ČR nevrátila do Chebu, ale zůstala v Praze, a o nezletilého po celou dobu neprojevovala jakýkoliv zájem. Žalovaný souhlasí plně s argumentací soudu prvního stupně, že manželství účastníků trvalo od 19. 9. 2007 do 11. 7. 2016.

6. K odvolání obou účastníků odvolací soud přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, podle § 212 a § 212a o. s. ř. Přihlédl k námitkám obsažených v odvolání žalobkyně i žalovaného i k písemnému vyjádření obou účastníků k odvolání a poté dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně není důvodné a odvolání žalovaného je důvodné jen částečně.

7. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že manželství účastníků bylo pravomocně rozvedeno po uplynutí měsíční odvolací lhůty ode dne vyhlášení rozsudku soudu v Beninu, tedy dne 10. 7. 2016. Podmínkou uznání cizího rozhodnutí je, aby byl skutkový stav zjištěn takovým způsobem, který je ve své podstatě v souladu s příslušnými ustanoveními o. s. ř., upravujícími provádění důkazů. Nabude-li rozsudek právní moci, cizí rozhodnutí má na území

ČR stejné účinky jako rozhodnutí vydané českým orgánem, a to s účinky ex tunc (viz komentář k § 51 zákona č. 91/2012 Sb.).

8. Z obsahu spisu vyplývá, že žalobkyně se žalobou ze dne 26. 3. 2013 domáhala vydání rozhodnutí, kterým by žalovanému byla uložena povinnost platit žalobkyni počínaje dnem podání návrhu na zahájení řízení výživné v částce 10 000 Kč měsíčně předem, vždy do 10. dne v měsíci, a dále je povinen nahradit žalobkyni náklady řízení. Poté, co jí byl usnesením Okresního soudu v Chebu ze dne 4. 8. 2015 ustanoven zástupce z řad advokátů JUDr. [jméno] [příjmení], jeho prostřednictvím pouze uvedla, že jí výživné náleží, jak uvedla ve svém žalobním návrhu a navrhl, aby žalobě bylo zcela vyhověno. V závěrečném návrhu před vynesení napadeného rozsudku (č.l. 440) žalobkyně navrhl, aby žalovanému byla uložena povinnost hradit žalobkyni výživné v částce 10 000 Kč měsíčně splatné vždy do 10. dne v měsíci předem, počínaje měsícem březen 2013 do měsíce, v němž nabude právní moci rozsudek o rozvodu manželství účastníků. Z uvedeného vyplývá, že jejímu návrhu tak bylo zcela vyhověno a proto bylo její odvolání odmítnuto dle § 218 písm. b) o. s. ř.

9. Zákon č. 89/2012 Sb., obč. zák., výslovně nezmiňuje, že je nutno přihlídnout k tomu, aby soudem určená vyživovací povinnost jednoho manžela byla v souladu s dobrými mravy, resp. aby se přiznání výživného v daném případě neocitlo v rozporu s dobrými mravy. Odvolací soud nesouhlasí s námitkou žalovaného, že pokud by nároku žalobkyně bylo vyhověno, šlo by o zjevné zneužití práva na výživné a ve svém důsledku by vyhovění žalobě bylo v rozporu s dobrými mravy. Ačkoliv žalobkyně měla značné psychické potíže, odvezl ji žalovaný do Beninu a po jejím návratu do České republiky ji ponechal bez jakýchkoliv finančních prostředků. V rámci dokazování byl zjištěn příjem jak žalobkyně, tak žalovaného, v rozhodném období (rok 2013 až 2016). Po doplnění dokazování ještě navíc byla zjištěna znaleckým posudkem hodnota obchodního podílu žalovaného ve [právnícká osoba] [anonymizováno] a ekonomická situace společnosti. Žalovaný je jediným společníkem a jednatelem této společnosti, která poskytuje služby v oblasti zprostředkování mezinárodní přepravy, přičemž nevlastní žádná vlastní výrobní vozidla, největší majetek je uložen v nemovitosti. V rámci znaleckého zkoumání bylo zjištěno, že společnost dosahuje velmi nízkého průměrného ročního zisku, jehož výše stále klesá. Zisk nebyl v rozhodném období let 2013 – 2016 vyplácen, a to z důvodu zachování stability společnosti. Průměrná měsíční čistá mzda žalovaného činila v roce 2013 částku 18 914 Kč, v roce 2014 částku 22 942 Kč, v roce 2015 částku 22 541 Kč a v roce 2016 částku 23 660 Kč. Dosahovaná průměrná mzda je v souladu s právními předpisy i s pracovními smlouvami srovnatelných zaměstnanců ve společnosti. Ke mzdě čerpal žalovaný ještě nepeněžní plnění z nájmu ve výši 12 860 Kč měsíčně. Žalovaná nebyla po celé rozhodné období zaměstnána, pracovala pouze občas a odvolací soud proto vycházel z minimální mzdy, které mohla dosáhnout. Ta v roce 2013 činila 8 000 Kč měsíčně, od srpna 2013 činila 8 500 Kč měsíčně, od 1. 1. 2015 činila 9 200 Kč měsíčně a od 1. 1. 2016 činila minimální mzda 9 900 Kč měsíčně. Odvolací soud vzal v úvahu i to, že žalobkyně se na základě vlastního rozhodnutí vrátila z Beninu do České republiky, avšak nikoliv za nezletilým synem. Vědomě se tak dostala do situace, kdy nemohla nalézt práci a byla bez prostředků, zatímco v domovském Beninu by mohla využít své znalosti prostředí a svého vzdělání. Odvolací soud při stanovení výše výživného přihlédl i k tomu, že žalovaný zajišťoval výlučně sám ze svých finančních prostředků péči o nezletilého syna [anonymizováno] a měl ještě vyživovací povinnost k zletilým dcerám z předchozího manželství. Za odpovídající kritérium § 913 a § 915 obč. zák. odvolací soud považuje částku 5 000 Kč měsíčně po celou dobu od podání návrhu do rozvodu manželství. Žalovanému tak byla uložena povinnost zaplatit žalobkyni výživné za období od 26. 3. 2013 do 10. 7. 2016 ve výši 197 500 Kč ve lhůtě jednoho měsíce od právní moci rozsudku. Do částky 197 500 Kč byla žaloba zamítnuta.

10. O nákladech řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto dle § 142 odst. 2 o. s. ř. i s přihlédnutím k § 224 odst. 1 o. s. ř. Oba účastníci měli jen částečný úspěch, a to každý z ½, a proto nebylo žádnému z účastníků přiznáno právo na náhradu nákladů řízení před soudy obou

stupňů. Pokud jde o náklady státu, bylo rozhodováno dle § 148 odst. 1 o. s. ř. a žalovanému uložena povinnost nahradit České republice – Okresnímu soudu v Chebu polovinu nákladů řízení vzniklých v souvislosti s vyplacením znalečného s tím, že o výši těchto nákladů bude rozhodnuto soudem prvního stupně.

11. Žalobkyně je podle § 11 odst. 2 písm. c) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, osvobozena od placení soudního poplatku za řízení. Poplatková povinnost tak přešla dle § 2 odst. 3 na žalovaného. Výše poplatku dle položky 7 Sazebníku soudních poplatků činí v částce vyšší než 50 000 Kč 1% z této částky, tedy částku 1 975 Kč. Žalovanému byla uložena povinnost uhradit soudní poplatek v zákonné lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku.

12. Vzhledem k výše uvedenému odvolací soud postupoval dle § 220 odst. 1 o. s. ř. a změnil rozsudek soudu prvního stupně způsobem uvedeným ve výroku tohoto rozsudku.

Poučení:

Pokud by rozsudek odvolacího soudu závisel na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak, bylo by proti rozsudku odvolacího soudu přípustné dovolání, které by bylo třeba podat do dvou měsíců od doručení rozsudku odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím Okresního soudu v Chebu.

Plzeň 9. února 2022

JUDr. Zdeněk Jeřábek, v. r.
předseda senátu